

EUROPEAN CONFERENCE

Conference Proceedings

X International Science Conference
«Implementation of scientific
foundations in practice»

April 19 – 21, 2021

Turin, Italy

IMPLEMENTATION OF SCIENTIFIC FOUNDATIONS IN PRACTICE

Abstracts of X International Scientific and Practical Conference

Turin, Italy
April 19 – 21, 2021

UDC 01.1

ISBN – 978-9-40361-480-9

The X International Science Conference «Implementation of scientific foundations in practice», April 19 – 21, 2021, Turin, Italy. 157 p.

Text Copyright © 2021 by the European Conference (<https://eu-conf.com/>).

Illustrations © 2021 by the European Conference.

Cover design: European Conference (<https://eu-conf.com/>).

© Cover art: European Conference (<https://eu-conf.com/>).

© All rights reserved.

No part of this publication may be reproduced, distributed, or transmitted, in any form or by any means, or stored in a data base or retrieval system, without the prior written permission of the publisher. The content and reliability of the articles are the responsibility of the authors. When using and borrowing materials reference to the publication is required. Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighboring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

The recommended citation for this publication is: Primachev N.T., Kosteniuk K.A. Features of balancing management of the global maritime market // Implementation of scientific foundations in practice. Abstracts of X International Scientific and Practical Conference. Turin, Italy 2021. Pp. 32-34.

URL: <https://eu-conf.com>.

VETERINARY SCIENCES

54.	Мельничук В.В., Коваленко С.О. КЛІНІЧНИЙ ПРОЯВ БОВІКОЛЬОЗНОЇ ІНВАЗІЇ У ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ	154
-----	--	-----

КЛІНІЧНИЙ ПРОЯВ БОВІКОЛЬОЗНОЇ ІНВАЗІЇ У ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ

Мельничук Віталій Васильович

к. вет. наук, доцент, доцент кафедри інфекційної патології,
гігієни санітарії та біобезпеки
Полтавська державна аграрна академія, Україна

Коваленко Станіслав Олегович

аспірант
Полтавська державна аграрна академія, Україна

Бовікольоз – надзвичайно поширене захворювання великої рогатої худоби, що викликане паразитуванням на тілі тварин дрібних безкрилих комах-волосоїдів *Bovicola bovis* (Linnaeus, 1758). Це є постійні ектопаразити, що весь свій життєвий цикл (від яйця до статевозрілої особини) проводять на тілі тварини. Улюбленими місцями локалізації комах вважаються ділянки кореня хвоста, сідничних горбів, холки та голови. За даними літератури відомо, що впродовж року місце локалізації ектопаразити можуть змінювати, що залежить від сезону [1, 3, 5, 7, 8].

Відомо, що *B. bovis* це комаха, що має ротовий апарат гризучого типу, а її щелепи та верхня губа пристосовані таким чином, щоб «зішкрібати їжу». Живиться комаха клітинами епідермісу, виділеннями потових та сальних залоз, окрім того, може житися кров'ю й лімфою, які з'являються внаслідок пошкодження шкіри [1, 4, 6].

Згідно літературних даних, збудник чинить негативний вплив на організм тварин, незважаючи на їх стать, вид та вік. Зокрема, у дорослих тварин знижується молочна та м'ясна продуктивність, у молодняку знижуються прирости та погіршується їх розвиток [1, 2, 6, 7, 9]. В той же час, симптомокомплекс за даної інвазії у доступній літературі описаний недостатньо.

У зв'язку з цим, **метою роботи** було встановити найбільш характерні клінічні ознаки за бовікольозної інвазії у великої рогатої худоби.

Матеріали й методи досліджень.

Роботу виконували впродовж лютого-березня 2021 року в умовах господарства ТОВ «Комишуватський молочний комплекс» (с. Миколо-Комишувата, Красноградського району Харківської області) й лабораторії паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи Полтавської державної аграрної академії.

Вивчення клінічних ознак за бовікольозної інвазії проводили на 30 головах великої рогатої худоби віком від 3 до 8 років спонтанно інвазованих збудником

Bovicola bovis (Linnaeus, 1758). Обстеження тварин проводили згідно загальноприйнятої методики.

Результати досліджень.

Дослідженнями встановлено що бовікользна інвазія великої рогатої худоби в умовах ТОВ «Комишуватський молочний комплекс» характеризується рядом клінічних ознак. Зокрема, у хворих тварин реєстрували: занепокоєння, свербіж, скуйовдженість волосяного покриву в ділянках локалізації збудника, розвиток дерматитів, наявність алопецій, гіперкератоз шкіри, наявність ран на шкірі.

Вираженість кожного з перелічених симптомів наведено в таблиці.

Клінічні ознаки у великої рогатої худоби за бовікольозної інвазії

Клінічні ознаки	Вираженість симптомів					
	відсутні		незначно виражені		виражені значною мірою	
	гол.	%	гол.	%	гол.	%
Занепокоєння	1	3,33	37	90,00	2	6,67
Свербіж	4	13,33	25	83,33	1	3,33
Скуйовдженість волосяного покриву	7	23,33	19	63,33	4	13,33
Дерматит	1	3,33	24	80,00	5	16,67
Наявність алопецій	4	13,33	24	80,00	2	6,67
Гіперкератоз шкіри	19	63,33	8	26,67	3	10,00
Наявність ран на шкірі	14	46,67	11	36,67	5	16,67

Слід зауважити, що у більшості досліджуваних тварин реєстрували занепокоєння (90,00 %), свербіж (83,33 %), розвиток дерматитів та наявність алопецій (80,00 %), скуйовдженість волосяного покриву (63,33 % відповідно). Окрім того, у 36,67 % тварин зафіксовано наявність ран на шкірі та в 26,67 % – гіперкератоз шкіри. Варто зазначити, що всі перелічені симптоми були виражені незначною мірою. Слід зауважити, що гіперкератоз шкіри тварин частіше виявляли в ділянках верхньої частини шиї та кореня хвоста (рис. а, б).

В поодиноких випадках (3,33–16,67 %) вказані симптоми носили виражений характер, серед яких: розвиток дерматитів, наявність ран на шкірі, скуйовдженість волосяного покриву та гіперкератоз шкіри. Одночасно серед тварин також виявляли таких, що не мали окремих з перелічених симптомів, незважаючи на наявність збудника на тілі, що на нашу думку, може залежати від інтенсивності інвазії.

Рис. Гіперкератоз шкіри у великої рогатої худоби:

а. – в ділянці шиї; б. – в ділянці кореня хвоста.

Отже, клінічними дослідженнями встановлено, що бовікольоз у великої рогатої худоби (у віці від 3-х до 8-ми років) характеризується занепокоєнням тварин, свербіжем, розвитком дерматитів та появою алопецій в ділянках локалізації збудника (80,00–90,00 %).

Список літератури

1. Акбаев Р. М., Пуговкина Н. В. Бовиколез крупного рогатого скота в животноводческих хозяйствах Московской области. *Российский ветеринарный журнал*. 2017. № 1. С. 10–13
2. Арахноэнтомозы домашних жвачных и однокопытных : монография / под ред. А. И. Ятусевича. Витебск : ВГАВМ, 2006. 213 с
3. Гурова Т. В. Бовікольоз великої рогатої худоби. *Вісник Сумського національного аграрного університету Серія: Ветеринарні науки*. 2004. № 2(11). С. 40-41.
4. Гурова Т. В. Удосконалення профілактики та заходів боротьби із сифункулятозами та бовікольозом великої рогатої худоби : автореф. дис. ... канд. вет. наук : 16.00.11. Харків, 2007. 21 с.
5. Машкей І. А. Комахи – ектопаразити у тваринницьких агробіоценозах України та розробка інтегрованих методів боротьби з ними : автореф. дис. ... д-ра вет. наук : 03.00.18. Харків, 1997. 35 с.
6. Мулугета Н. С. Эктопаразиты крупного рогатого скота (волосовики и вши) и разработка мер борьбы : дисс. ... канд. вет. н. : 03.00.19. Москва, 2002. 159 с.
7. Шевченко А. М. Особливості прояву паразитизму та локалізації волосоїдів *Bovicola bovis* у великої рогатої худоби. *Вісник Сумського національного аграрного університету Серія: Ветеринарні науки*. 2016. Вип. 11 (39). С. 154–158.
8. Baker K. P., Oormazdi H. Geographical variation of the optimum temperature for in vitro rearing of *Bovicola bovis*. *Veterinary Parasitology*. 1978. № 4. 91–93.
9. Oormazdi H., Baker K. P. An examination of the dietary constituents of the cattle-biting louse, *Bovicola bovis*. *Annals of Tropical Medicine & Parasitology*. 1979. № 73 (2). 185–187.